

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/29/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1622202642
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Čakváriová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1622202642.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Aleny Čakváriovej a členiek senátu Mgr. Patrície Železníkovej a JUDr. Blanky Podmajerskej vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: P. L., nar. XX.XX.XXXX a P. L., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, so sídlom Záhorácka ul. č. 2942/60A Malacky, deti rodičov: matka - K. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. č. XX, zastúpená JUDr. Michalom Dribňákom, advokátom, so sídlom Kpt. Nálepku 440, Medzilaborce a otec - E. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. č. XXX, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Malacky zo dňa 16.11.2022, č.k. 8P/248/2022-11 takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa p o t v r d z u j e.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Malacky, uznesením, zo dňa 16.11.2022, č.k. 8P/248/2022-11, uložil povinnosť matke okamžite odovzdať maloleté deti L.: P., nar. XX.XX.XXXX a P., nar. XX.XX.XXXX, do osobnej starostlivosti otca, do doby právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva rodičov maloletých detí a úpravu pomerov rodičov k maloletým deťom na čas po právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva rodičov, vedeného na Okresnom súde Malacky pod č. 8P/244/2022. Žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Vec právne posúdil podľa § 361, § 367 ods. 1, § 366 zákona č.161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), § 324 ods. 1, 3, § 325 ods. 1, § 329 ods. 1 veta prvá, ods. 2, zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), článku 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa a článok 41 ods. 4 Ústavy SR. Poukázal na inštitút neodkladného opatrenia, jeho účel a podmienky nariadenia. Po oboznámení sa s podaným návrhom otca a doloženými dokladmi mal preukázané, že rodičia maloletých detí sú manželia, v súčasnosti sa vedie konanie o rozvod ich manželstva a úpravu pomerov rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode. Doposiaľ sa rodičia o maloleté deti starali spoločne, deti mali na základe dohody rodičov bydlisko v A. č. XX, navštevovali materskú školu, maloletý P. bol na žiadosť materskej školy posúdený CPPP a P. z dôvodu spomaleného vývinu schopností, na základe čoho mu bola odporúčaná logopedická starostlivosť. Konštatoval, že zo správy z neurologického vyšetrenia zo dňa 08.11.2022 vyplýva, že maloletý P. trpí nervovými záchvatmi, neurológ matke odporučil jeho psychologické a psychiatrické vyšetrenie, ktorú odbornú starostlivosť deti v súčasnosti neabsolvujú. Uviedol, že matka jednostranným zásahom do doterajšieho spôsobu starostlivosti o deti, zmenila ich bydlisko bez súhlasu otca, maloleté deti odhlásila z materskej školy, ktorú navštevovali, pričom nie je zrejmé, či maloletý P., ktorý je predškólakom s odloženou školskou dochádzkou, v súčasnosti navštevuje materskú školu, či je maloletým deťom v súčasnosti poskytované odporúčané odborné poradenstvo, pričom je zjavné, že odporúčané lekárske vyšetrenia neabsolvovali. Konštatoval, že matka po celý čas otcovi uvádza, že už sa s maloletými deťmi nevráti. Z uvedeného mal

preukázanú nutnosť okamžitého zásahu do zatiaľ neupravených práv účastníkov (rodičov a maloletých detí). Mal za to, že matka odmieta rešpektovať skutočnosť, že práva a povinnosti rodičov k maloletým deťom sú v zásade rovnaké (§ 28 Zákona o rodine), že o dôležitých veciach ohľadne maloletých detí sa rodičia musia vždy dohodnúť, pokiaľ sa nedohodnú, vo veci nezhody rodičov v podstatných veciach, napr. aj návšteva školy maloletých detí, rozhodne súd (§35 Zákona o rodine). Zdôraznil, že na psychiku maloletého dieťaťa veľmi pôsobí nekomunikatívnosť rodičov v bežnom kontakte, odmietanie komunikácie s druhým rodičom, vytrhnutie maloletého dieťaťa zo známeho prostredia a odtrhnutie dieťaťa od ktoréhokolvek z rodičov, bez možnosti kontaktu dieťaťa s týmto rodičom. Ide o nežiadajúci jav pre osobnostný vývoj aj duševné zdravie maloletého dieťaťa, preto je potrebné a v záujme dieťaťa tento negatívny stav zmeniť. Ak spolupráca rodičov a ich vzájomná komunikácia nie je bez zjavného dôvodu naplnená, je rodič, ktorý odmieta komunikáciu s druhým rodičom resp. tohto rodiča „neguje“ v jeho rodičovských kompetenciách, výchovne nespôsobilý. Keďže matka prestala rešpektovať doteraz fungujúcu starostlivosť oboch rodičov o maloleté deti, tieto v podstate bez ich súhlasu a bez súhlasu otca premiestnila mimo ich obvyklého bydliska, odhlásila z pôvodnej materskej školy a nerešpektuje lekárske odporúčania, čo neprospieva zdravému vývoju maloletých detí, vyhodnotil konanie matky ako rozporné so záujmom maloletých detí. Uviedol, že súd musí pri rozhodovaní vždy prihliadať na záujem maloletého dieťaťa najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu výchovného prostredia, a na právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom. Rozhodnutie o zverení maloletého dieťaťa jednému z rodičov do osobnej starostlivosti zachováva všetky rodičovské práva a povinnosti aj tomu z rodičov, ktorému maloleté dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti. Tento rodič, aj keď je spravidla prevažne vylúčený z bezprostredného výkonu svojich rodičovských práv a povinností, najmä sústavného výchovného pôsobenia na maloleté dieťa, nie je pozbavený práva dieťa vychovávať. Jedným z prostriedkov na zabezpečenie čiastočnej spoluúčasti rodiča, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na výchove maloletého dieťaťa a na udržiavanie rodičovského vzťahu a upevňovanie citových vzťahov, je osobný styk rodiča s maloletým dieťaťom. Poukázal na úlohu rodiča, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do výchovy, aby pri styku s maloletým dieťaťom svoju úlohu vo výchove dieťaťa uplatňoval len pozitívnym spôsobom v súlade s § 30 Zákona o rodine a čl. 29 Dohovoru o právach dieťaťa, pričom povinnosťou rodiča, ktorý má maloleté dieťa v osobnej starostlivosti, je aj vytváranie priaznivých podmienok na styk druhého rodiča s maloletým dieťaťom, najmä vedením dieťaťa k správneému vzťahu k tomuto rodičovi. Dal do pozornosti čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa zakotvujúci zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Základným zmyslom starostlivosti rodiča musí byť záujem dieťaťa. Pri zvážení všetkých uvedených kritérií a pri posúdení všetkých dostupných dôkazov vo veci, s poukazom na tvrdenia otca, podložené aj listinnými dokladmi a vzhľadom na postoj matky, ktorá s otcom nekomunikuje, odmieta sa s maloletými deťmi vrátiť a neumožňuje otcovi styk s maloletými deťmi, vyhodnotil návrh otca ako dôvodný. Zdôraznil, že záujmom dieťaťa nepochybne je, aby bolo v starostlivosti toho z rodičov, ktorý uznáva úlohu a dôležitosť druhého rodiča v živote dieťaťa a je presvedčený, že aj ten druhý je dobrým rodičom. Akékoľvek prisvojovanie si práva na rozhodovanie o tom čo je, alebo nie je najlepším záujmom spoločného dieťaťa len jedným z rodičov je dôvodom na využitie procesných prostriedkov na zmenu tohto nesprávneho postoja, a na zmenu rozhodnutia o zverení maloletého dieťaťa a to aj bez návrhu. Nakoľko matka svojím konaním v podstate znegovala postavenie otca v živote detí, jeho vylúčením z bezprostredného výkonu svojich rodičovských práv a povinností, narušila doterajšie stabilné prostredie detí, z tohto ich bez ďalšieho vytrhla, vznikla potreba dočasného navrátenia pôvodného stavu, t.j. vrátenie detí do ich pôvodného prostredia do doby, pokiaľ vo veci súd nerozhodne po dôkladnom dokazovaní vo veci samej a po vypočutí si názoru samotných detí. Náhle rozhodnutie matky vytrhnutím maloletých z ich doterajšieho prostredia, zakladá dôvod k zmene tohto stavu nariadením matke vrátiť deti do starostlivosti otca v ich doterajšom stabilnom zázemí. Z psychologického hľadiska považoval za vhodnejšie (najmä pre ďalší zdravý vývoj maloletých detí, ich riadnu výchovu a zdravotnú starostlivosť o ne) dočasné výchovné prostredie otca. Zdôraznil, že toto opatrenie je rozhodnutím dočasným (neodkladným), a vo veci bude rozhodovať konečným rozhodnutím až po náležite vykonanom dokazovaní v konaní o rozvod manželstva rodičov maloletých detí a úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode, resp. v prípade, že niektorý z rodičov podá návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva rodičov, tak do právoplatnosti rozhodnutia v takomto konaní. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na ust. § 52 CMP.

3. Proti tomuto uzneseniu podala odvolanie matka prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu. Navrhla napadnuté uznesenie zmeniť tak, že súd dočasne zverí maloleté deti do osobnej starostlivosti

matky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok, otcovi uloží povinnosť platiť výživné na maloletého P. vo výške 150 eur mesačne a maloletého P. vo výške 150 eur mesačne odo dňa podania návrhu, otca oprávni stretávať sa s maloletými deťmi každú nedeľu a sobotu v kalendárnom mesiaci od 09.00 hod. do 18.00 hod. hodiny s tým, že miestom prevzatia a odovzdania detí bude bydlisko matky. Zároveň žiadala o udelenie súhlasu s prestupom maloletých detí do materskej školy v C.. Žiadala o priznanie náhrady trov konania. Platnosť neodkladného opatrenia žiadala určiť do právoplatného rozhodnutia súdu vo veci vedenej na Okresnom súde Malacky pod sp. zn. 8P/244/2022. Namietala, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, súd nesprávne a neúplne zistil skutočný stav veci. S návrhom otca na nariadenie neodkladného opatrenia a v ňom uvedenými dôvodmi nesúhlasila. Uviedla, že ostatné dva roky bývali spolu s deťmi v obci A., kde si otec našiel prácu ako robotník v trojzmennej prevádzke. Predtým bývali v C. č. XX, ktoré prostredie nie je deťom neznáme, ide o príjemné a pokojné prostredie. V A., v dome starého otca zo strany manžela, mali k dispozícii jednu zariadenú izbu a v C. tiež obývajú jednu zariadenú izbu, avšak ide o poschodový dom, ktorého je spoluvlastníčkou, preto je v záujme detí, aby boli zverené do jej osobnej starostlivosti. Uviedla, že dňa 11.10.2022 nastúpila do zamestnania v E., kde pracovala približne mesiac, avšak pre nevhodné správanie manžela k nej bola nútená odísť do C. a ukončiť pracovný pomer. Otca maloletých detí ju psychicky týral, ponižoval, vyhrážal sa jej, citovo ju vydieral, vulgárne jej nadával, nevážil si ju, žiarlil, podozrieval ju, kontroloval, bol agresívny pri hádkach, ktoré správanie sa od leta 2022 stupňovalo, preto spolu s deťmi dňa 11.11.2022 odišla do C.. Správanie otca bolo posledný mesiac neznesiteľné, toto nevedela psychicky vydržať, pričom aj starý otec, u ktorého bývali, sa jej vyhrážal, že ju vyplieska a vyhodí z domu. Takéto správanie negatívne vplývalo aj na maloleté deti, ktoré boli nepokojné. Manžel a starý otec ju vyhánali z domu, posielali na východ bez detí. Pri hádkach bol otec agresívny, uderil rukou do steny, neprímerane sa správal aj v prítomnosti detí, čo u nej vzbudzovalo strach, že jej ublíži a strach o deti. Doposiaľ deťom ani jej fyzicky neublížil. S otcom maloletých už nechce žiť v spoločnej domácnosti, preto po príchode do C. požiadala o pomoc Centrum právnej pomoci Kanceláriu v Humennom vo veci úpravy práv a povinností rodičov maloletým deťom. Uviedla, že deti majú vyrastať v pokojnom prostredí, čo im v A. nie je umožnené. Dňa 11.11.2022 po príchode do C. podala na otca na políciu oznámenie, pričom ešte v ten večer, keď deti spali, ju telefonicky žiadal, aby deti zobudila, postavila pred dvere a pripravila na prevzatie, snažil sa otvoriť vchodové dvere a zo strachu pred ním privolať políciu. Po príchode polície vysvetlila situáciu a otec detí bol vykázaný z pozemku preč. Od narodenia sa o maloleté deti stará ona, čerpala materskú aj rodičovskú dovolenku, mladšieho P. donedávna kojila, deti sú na ňu naviazané a nie je možné, aby sa otec, ktorý vykonáva prácu v trojzmennej prevádzke o ne staral. Maloletý P. bol na jej žiadosť a žiadosť materskej školy posúdený v Centre poradensko-psychologických služieb, čo svedčí o tom, že sa o deti riadne a zodpovedne stará a záleží jej aj na ich zdraví. Deťom riadne zabezpečovala aj zdravotnú starostlivosť, obe sú v súčasnosti objednané na odborné lekárske vyšetrenia. Potvrdila, že do materskej školy, ktorú deti navštevovali, poslala žiadosť o ich odhlásenie z predškolského zariadenia, keďže si bola vedomá, že túto musia navštevovať v C.. Nakoľko jej otec neudelil súhlas na zmenu materskej školy, o udelenie tohto súhlasu preto žiada súd. Za nepravdivé považovala tvrdenie, že odmieta rešpektovať práva a povinnosti druhého rodiča k maloletým deťom. To, že s deťmi odišla z A. otcovi oznámila, vedel, kde sa nachádzajú, nebráni mu v kontakte s nimi. Mala za to, že dobýjať sa do rodinného domu v neskorých nočných hodinách a žiadať, aby deti zobudila, nie je správne. Poprela, že by s otcom nekomunikovala s poukazom na predloženú sms komunikáciu. Uviedla, že postavenie otca maloletých neznegovala a deti nevytrhla zo stabilného prostredia. Mala za to, že z dôkazov predložených otcom nevyplýva, že by osvedčil tvrdené skutočnosti a že by tieto boli pravdepodobnými, keď nepredložil žiaden relevantný dôkaz na preukázanie svojich tvrdení. K odvolaniu pripojila potvrdenie o trvalom pobyte matky a maloletých detí v obci C., žiadosť o ukončenie dochádzky oboch maloletých detí od 14.11.2022 z rodinných dôvodov adresovanú Základnej škole s materskou školou v A., záznam o podanom oznámení na OR PZ Humenné o priestupku proti občianskemu spolunažívaniu zo dňa 11.11.2022, správu CPPPaP zo dňa 30.9.2022, doklad o skončení pracovného pomeru v skúšobnej dobe zo dňa 14.11.2022, žiadosť o zaradenie do evidencie uchádzačov, sms komunikáciu rodičov, potvrdenie o objednaní maloletého P. na logopedické ošetrenie, o poberaní rodičovského príspevku, o ochorení maloletého P., o podanom oznámení vo veci priestupku proti občianskemu spolunažívaniu, list vlastníctva k rodinnému domu v C., ktorého je matka spoluvlastníčkou, rozhodnutie Centra právnej pomoci v O. o predbežnom poskytnutí právnej pomoci, žiadosť o prijatie dieťaťa P. a P. do materskej školy v C..

4. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky potvrdil, že maloletí sa nachádzajú v jeho starostlivosti, matka mu deti odovzdala dňa 13.12.2022, pričom matka žije v C.. Obe deti sú kľudné, nemajú žiadne záchvaty a ich upokojenie konštatovali aj učiteľky v materskej škole. O deti je riadne postarané, zabezpečuje ich potreby, venuje sa im, majú spoločné aktivity. Potvrdil, že matka deťom občas telefonuje, komunikujú spolu krátko, deti ukončujú hovory bez toho, aby ich ovplyvňoval. Obe deti sa vyslovujú, že nechcú ísť domov k matke, za domov považujú domácnosť v A.. Na deň 13.01.2023 majú maloleté deti naplánované psychologické poradenstvo, sú kľudnejšie, do materskej školy chodia s radosťou. Odvolanie matky navrhol zamietnuť, pretože nie je v záujme detí ich rozrušovať a vytrhávať zo stabilného prostredia.

5. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu matky vyslovil názor, že napadnuté uznesenie je v záujme maloletých detí, vzhľadom na otcom uvádzané dôvody. Uviedol, že ide o dočasné opatrenie a v konaní vo veci samej súd rozhodne až po vykonaní dôkladného dokazovania, kde bude zohľadňovať najlepší záujem maloletých detí. Potvrdil, že k odovzdaniu detí do starostlivosti otca došlo dňa 13.12.2022. Zo správy zo dňa 15.12.2022 vyplýva, že s rodinou začali pracovať dňa 09.11.2022 na základe hlásenia otca o tom, že matka chce odísť s deťmi na východ k svojim rodičom a oznámenia, že matka sa nestará o deti, bije ich, maloletý P. má odklad nástupu do základnej školy, pričom otec vyslovil nesúhlas s tým, aby matka deti zobrala na východ Slovenska. Dňa 14.11.2022 otec oznámil, že podal návrh na rozvod a uviedol, že matka s deťmi odišla dňa 11.11.2022 do C. a oznámila mu, že s deťmi sa už domov nevráti, v C. mu zabránila v prevzatí detí, tieto ani nevidel, ale prostredníctvom videohovoru si všimol, že maloletý P. má na čele modrinu. Podľa udania otca, matka deti bije, je k nim surová, čo označila ako výchovné, matka je nezamestnaná, má nevyhovujúce podmienky v domácnosti býva 9 osôb, deti nemajú podmienky na spanie, spia na rozkladacom gauči, v dome je zima, deti boli odhlásené z materskej školy v A., bez jeho súhlasu im prehlásila trvalý pobyt. Otec upozornil, že napriek vykonateľnému rozhodnutiu súdu, mu matka maloleté deti neodovzdala a popísal okolností zo dňa 18.11.2022, kedy si chcel deti prevziať. Kolízny opatrovník v správe uviedol, že telefonicky sa spojil s matkou dňa 22.11.2022 a poučil ju o potrebe dodržiavania vykonateľného rozhodnutia súdu. Dňa 05.12.2022 vykonal sociálne šetrenie v domácnosti otca, kde zistil, že býva v 3 izbovom rodinnom dome spolu so svojím otcom, domácnosť je vybavená potrebnými vecami. Kolízny opatrovník konštatoval, že otec má vytvorené podmienky pre riadnu starostlivosť o maloleté deti. Zo správy zo dňa 30.11.2022 vyhotovenej Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné vyplýva, že bolo vykonané šetrenie pomerov v domácnosti matky, kde sa nachádza okrem detí, stará matka a krstná matka maloletých. Matka vysvetlila okolnosti odchodu z domácnosti s tým, že manželovi nechala odkaz, že odišla ku svojej matke, deti otcovi neodovzdala, pretože uznesenie súdu bolo len vykonateľné a voči rozhodnutiu podala odvolanie. Matka ďalej uviedla, že manžel sa jej naďalej vyhráža podaním trestného oznámenia na ňu. Šetrením bolo zistené, že rodinný dom je vo vlastníctve matky a jej dvoch súrodencov, matka má k dispozícii jednu izbu na prízemí, kde spí na matraci a deti spia na gauči, matka je evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie a požiadala o dávku v hmotnej núdzi, rodinné prídavky na deti nepoberá, so starostlivosťou o deti aj po finančnej stránke jej vypomáha celá rodina. Zároveň bol vykonaný pohovor s maloletými deťmi, ktoré boli hravé a veselé, pobehovali po dome, túlili sa matke, ktorá im venovala dostatočnú pozornosť. Maloletý P. uviedol, že chodí do materskej školy, na otázky ohľadom otca sklonil hlavu, nereagoval a postavil sa za matku. Maloletý P. je zatiaľ v domácej starostlivosti, pričom matka kontaktovala aj logopéda v Humennom a psychologičku, u ktorej má objednaný termín. Matka žiadala o pomoc pri riešení rodinnej situácie. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 14.12.2022 vyplýva, že matka dňa 13.12.2022 odovzdala deti otcovi.

6. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65, § 66 zák. č. 161/15 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP), a dospel k záveru, že odvolaniu matky nie je možné vyhovieť.

7. Súd prvej inštancie vec správne právne posúdil a vyvodil z nej aj správny právny záver. V odvolaní neboli uvedené žiadne skutočnosti, ktoré by mali za následok zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa stotožňuje s napadnutým rozhodnutím a jeho dôvodmi a poukazuje na ne (ust. § 387 ods. 2 CSP).

8. Účelom neodkladných opatrení v konaní starostlivosti súdu o maloletých, je ochrana práv detí v prípade konkrétneho ohrozenia, kedy možno nariadiť odovzdať maloletého do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti (§ 367 ods. 1 CMP), prípadne určiť výživné v nevyhnutnej miere (§ 366 CMP), alebo ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery maloletého dieťaťa

(§ 325 ods. 1 CSP). Inštitút neodkladného opatrenia v uvedených konaniach má slúžiť k ochrane práv maloletých detí v situáciách, keď sú práva detí zjavne ohrozené, a to do doby, keď o výchove detí, ktorá je inštitútom hmotného práva, nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine. Ustanovenie § 367 CMP odráža úpravu v mimosporových konaniach, v ktorých ponecháva širší priestor pre ingerenciu štátu a realizáciu verejnej moci pri poskytovaní právnej ochrany, a to z úradnej povinnosti s cieľom ochrany práva účastníkov pri súčasnom presadzovaní verejného záujmu, ak si to vyžaduje neodkladná ochrana práv a právom chránených záujmov. Neodkladné opatrenie musí vždy vychádzať z pomerov a okolností jestvujúcich v čase rozhodovania. Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých je poskytnutie preventívnej ochrany ich právam a záujmom, ešte pred ich porušením či ohrozením. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Takýmto spôsobom sa zabezpečuje rýchla úprava jestvujúcich pomerov, ktoré, ako vyplýva zo samotného pojmu, neznesú ďalší odklad. Musí ísť teda o taký stav, ktorý si vyžaduje okamžitý zásah zo strany súdu, bez ktorého by mohlo dôjsť k ťažko napravitelnému, resp. nezvratnému poškodeniu oprávnených záujmov maloletého dieťaťa a to aj bez vykonania potrebného dokazovania.

9. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd udáva, že po posúdení prejednávanej veci zhodne ako súd prvej inštancie má za to, že v danej veci návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odovzdaním maloletých detí (§ 367 ods. 1 CMP) a ich dočasným zverením (§ 325 ods. 1 CSP) do osobnej starostlivosti otca spĺňa podmienky jeho nariadenia. Z obsahu spisu jednoznačne vyplýva, že otec dostatočným spôsobom osvedčil potrebu a naliehavosť dočasnej úpravy pomerov, pretože doposiaľ nebol súdom upravený výkon rodičovských práv a povinností k maloletým deťom a z podaní oboch rodičov je nesporné, že matka ukončila spolužitie s otcom v spoločnej domácnosti, s maloletými deťmi sa bez súhlasu otca presťahovala do C., pričom rodičia sa aktuálne v otázke starostlivosti o maloleté deti nedokážu dohodnúť. Je potrebné súhlasiť s názorom súdu prvej inštancie, že matka zasiahla do výkonu rodičovských práv a povinností otca, keď bez jeho súhlasu, alebo rozhodnutia súdu maloleté deti presťahovala z A. do C., teda vzdialenosti, ktorá otca významne obmedzuje v starostlivosti o maloletých a realizovaní pravidelného kontaktu s nimi. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na ust. § 35 Zákona o rodine, podľa ktorého, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolenie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súdu. Odvolací súd upozorňuje matku, že podstatné rozhodnutia o zmene bydliska maloletých detí do vzdialeného mesta a zmene ich školských zariadení sú podstatnou vecou týkajúcou sa maloletých detí, preto na takéto významné zmeny sa vyžaduje súhlas oboch rodičov. V opačnom prípade sa nahradenia tohto súhlasu má právo rodič domáhať súdnou cestou v konaní vo veci samej. Treba konštatovať, že vyjadrenia rodičov vo vzťahu k príčinám ich konfliktov a ich vzájomného hodnotenia po stránke osobnostnej sú diametrálne odlišné a tieto budú vyhodnotené po vykonanom dokazovaní vo veci samej. Pokiaľ matka poukazuje na ňou predložené listinné dôkazy osvedčujúce, že maloletí majú trvalý pobyt v C., deti odhlásila z predškolského zariadenia v A., podala žiadosť o prijatie maloletých do materskej školy v C., zabezpečila deťom psychologickú intervenciu a objednala ich na potrebné vyšetrenia v mieste jej aktuálneho pobytu, kde má pre ne vytvorené podmienky, tieto jej argumenty nezakladajú dôvod pre zmenu napadnutého rozhodnutia, ale naopak len potvrdzujú fakt, že s maloletými sa presťahovala do vzdialeného miesta pobytu od bydliska otca, kde mieni trvalo žiť. Na argumenty matky vo vzťahu k nevhodnému správaniu otca voči nej, ktoré údajne bolo príčinou jej odchodu zo spoločnej domácnosti, odvolací súd neprihliadal, pretože ide len o ničím nepodložené tvrdenia matky. Rovnako tak zápisnica OR PZ v Humennom zo dňa 11.11.2022 o trestnom oznámení podanom matkou na otca, obsahuje v podstate informáciu o presťahovaní sa matky s maloletými deťmi do C. a tvrdenia matky o údajnom nevhodnom správaní otca. Navyiac podanie oznámenia matka zrealizovala až po presťahovaní sa do C.. Súd prvej inštancie preto v čase jeho rozhodovania správne posúdil nalievavú potrebu zásahu súdu do pomerov v rodine odovzdaním maloletých detí otcovi, ku ktorému došlo napokon dňa 13.12.2022, t.j. po vydaní napadnutého rozhodnutia. Pokiaľ ide o správy kolízneho opatrovníka zo dňa 15.12.2022 a správu ÚPSVaR Humenné zo dňa 30.11.2022 odvolací súd udáva, že zo správ nevyplývajú žiadne zistenia, ktoré by zakladali dôvod pre vyhovieť odvolaniu matky, pretože obsahom správ sú hodnotené pomery rodičov a vyjadrenia každého z rodičov vo vzťahu k ich aktuálnej situácii. K obrane matky, ktorá tvrdí, že s otcom komunikovala poukazujúc na sms správy, odvolací súd udáva, že ide o komunikáciu

zo dňa 12.11.2022, teda po tom ako matka s deťmi už bola presťahovaná v C. a opakovane otca žiadala, aby vyčkal na rozhodnutie súdu o podanom odvolaní voči napadnutému uzneseniu. Zo správy nevyplýva, že by matka s otcom komunikovala o riešení ich situácie, o jej úmysle ukončiť spolužitie s otcom a s maloletými deťmi sa presťahovať, o nastavení pravidiel, režime rodiny a styku otca s maloletými deťmi. Odvolací súd nespochybňuje, že maloleté deti majú vytvorený citový vzťah k obojrodičom, ktorí sa snažia im zabezpečiť len to najlepšie. Nemožno však prehliadať konanie matky, ktorá na základe svojvoľného rozhodnutia odňala otcovi jeho rodičovské práva, teda právo na starostlivosť, výchovu a styk s maloletými deťmi. Je potrebné zdôrazniť, že záujem maloletých detí je prioritný, aj keď nie je v súlade s vôľou matky. Po zohľadnení všetkých týchto okolností a komplexnej situácie v rodine, odvolací súd dospel k záveru o správnosti napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je jednoznačne v záujme maloletých detí. Dané rozhodnutie predstavuje dočasné zastabilizovanie pomerov maloletých detí, do rozhodnutia vo veci samej o úpravu pomerov rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode, prípadne do rozhodnutia o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým na čas do rozvodu, ak jeden z rodičov takýto návrh podá, pričom v konaní vo veci samej súd vykoná náležité dokazovanie a rozhodne. Z uvedených dôvodov vyhodnotil odvolací súd námietky matky ako nedôvodné.

10. Odvolací súd poukazuje na to, že v prípade akejkoľvek zmeny pomerov, resp. dôvodu na jeho zrušenie nariadeného neodkladného opatrenia je právom rodičov, ale aj na úvahe súdu zvoliť postup podľa § 360 a § 363 CMP (zrušenie nariadeného neodkladného opatrenia a nariadenie neodkladného opatrenia). Ak by v rodine nastali nové okolnosti odôvodňujúce nariadenie neodkladného opatrenia v inom znení, za splnenia zákonných podmienok ustanovených v CSP a CMP je v možnostiach súdu prvej inštancie konať ex offa.

11. Obojrodičom dáva odvolací súd do pozornosti, že ich povinnosťou je rešpektovať rozhodnutia súdov, t.j. vytvoriť maloletým deťom pokojné prostredie pre výkon rodičovských práv matky aj otca, pričom súd prvej inštancie v konaní vo veci samej bude vyhodnocovať aj správanie rodičov, ich postoje, osobnostné predpoklady a rodičovské kompetencie. Dané rozhodnutie nie je definitívnym a neznamená, že aj v rozhodnutí vo veci samej, možno predpokladať rovnaký výsledok. Za potrebné považuje odvolací súd rodičov poučiť o ich rovnakých právach a povinnostiach vo vzťahu k maloletému dieťaťu a potrebe hľadať riešenia a spôsoby najvhodnejšej komunikácie tak, aby rešpektovali v prvom rade záujem svojho maloleteja. Najideálnejším spôsobom usporiadania vzťahov je dohoda rodičov, ku ktorej môžu dospieť v súčinnosti s odbornou pomocou.

12. S poukazom na vyššie uvedené zdôvodnenie odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

13. O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí vo veci samej.

14. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).